

Iz Celja. (Mili darovi.) Katoliškemu podpornemu društvu v Celji so darovali, oziroma letnino odrahtali p. n. č. gg.: Neimenovan iz Škal 30 gld., Franc Ogradi, korar in Franc Ferenčak, župnik v Vojniku po 10 gld., Dav. Jurkovič, kaplan pri sv. Ani, neimenovan iz Celja, neimenovan iz Vranskega, gospa Marija Potočin v Št. Petru pri Zid. mostu, g. Franc Kmecl, posestnik v Celji po 5 gld., Andrej Podhostnik, kaplan v Št. Juriju 4 gld. 60 kr., Blaž Kukovič, kaplan v Loki, Jožef Jezernik, posestnik v Polulah po 4 gld., Dr. Jož. Galč, c. kr. dež. sodn. svetovalec v Celji, neimenovan za Dravo, Mart. Ivanc, č. korar v Šmarji, Dr. Gvido Srehre, odv. v Brežicah, gospa Marija Roblek v Žalcu po 3 gld., Mih. Žolgar, prof. v Celji, Mart. Vrečar, posestnik na Pečovniku, Jak. Krušič, župnik v Št. Andražu, Jan. Baloh, posestnik na zgornji Hudinji, Matko, delavec, Iv. Kačič, c. kr. notar v Šoštanji, Jan. Zupanc, posestnik v Gaberji, gospa Jozefa Šmit, Rozalija Jazbec, Dr. Franc Feuš, prof. bogosl., Dr. Lav. Gregorec, korar, Janez Berglez, vikar v Konjicah po 2 gld. Več neimenovanih skupaj 6 gld. 78 kr. Za božična darila (obleko in obutev) so darovali č. gg.: „Bis dat, qui cito dat“... 2 gld., Jož. Sorglechner, župnik, 2 gld., Balant Par, župnik, 5 gld., Konrad Vašič, c. kr. ministerijalni svetovalec, 16 gld., Neimenovan iz Sevnice, 3 gld. Bog plati vsem!

Iz Pristove pri Ljutomeru. (Važni nasveti narodnjakom.) V zadevi volitev občinskega zastopa ljutomerskega, so se že od vseh strani te lepe okolice, oglasili narodnjaki pod geslom — „svoji k svojim“. — Mi Pristovčani se vsestransko strinjamo s tem jako važnim geslom, pa tudi želimo, da ne bi samo na papirji ostalo, temveč, da se pri vsaki priliki pokaže, da smo voljni to tudi djanski izpeljati, kar nam nikakor ni težko, ker imamo v Ljutomeru odločno narodne gostilne, trgovce in vsake stroke rokodelce. Tedaj narodnjaki na borišče! Pokažimo ljutomerskim nemčurjem, da nismo mi od njih, ampak da so oni od nas odvisni. Zahajajmo tedaj v narodne gostilne, kjer se nam gotovo bolj, ali vsaj tako dobro, kakor pri nemčurjih, postreže, in kupujmo nam potrebno blago pri narodnih trgovcih, sploh podpirajmo le narodnjake; ker, ako se bomo ostro po tem ravnali, sprevideli bodo nemčurji, da od nas živijo, in da je njih obstanek le od nas odvisen, in na tak način jih bomo naučili naš jezik čislati in narodnjake spoštovati. — Pa tudi v uradih poslužujmo se le slovenščine in pokažimo uradnikom, kateri so nam (izvzemši njih 4) v novejšem času najhujši nasprotniki, da so oni za narod tukaj, in ne narod za nje, da bi za nje bolje bilo, se slovenščine, katero (da ne rečem, da je čisto nič ne znajo), jako slabo mlatijo, učiti, kakor nam

najsvetejše pravice kratiti. Seveda lažje je nam nasprotovati, kakor se slovenščine naučiti, in to se tudi marsikateremu ne bi lahko posrečilo, kajti slovenščina ne gre tako hitro v glavo, kakor letošnje vino, to nam svedoči nek ljutomerski uradnik, kateri še po 17letnem tukajšnjem uradovanju pravi: — „muzite vice zaplatiti dva kricari“, a vendar se predrzne reči, da je slovenščine, kolikor mu je potreba, zmožen (sic!). Takim gospodom tedaj mi svetujemo, da se preselijo v kraje, za katere se tako živahno potegujejo, kjer vino ne raste, in ne nadleguje slovenski glas ušes, ker za take slabe možgane je eno in drugo nevarno. Kamčatka bi pre nekaterim za njihovo vročo kri zelo ugajala, tam bi se nekoliko ohladila. Srečen jim pot, pa nič hudega za njimi! — Narodnjakom pa kličem: Ne vdajmo se! Ako še pa kateri okoličanov, ljutomerskih narodnih gostilničarjev, trgovcev, rokodelcev itd. znabiti dobro ne pozna, bodem jim te, in pa tudi naše zagrizene nasprotnike, po imenu naštel, pa še le po volitvi, katere se na skorem nadjam, tačas pa vam priporočam na premislek geslo: „Svoji k svojim“. (Tega, sodimo, ne bo treba. Ured.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Mesec december je kakor navlašč za zasedanje deželnih zborov. Kakor narava uméra v tem mesecu, tako je tudi veljava deželnih zborov čedalje manjša, tu in tam je prav, kakor bi bila že umrla. Nikjer ne opazimo v njih svežega, krepkega življenja. V našem Graškem zboru, podró liberalci nasvet za nasvetom, ki pride od slovenske ali konservativne nemške strani. Isto tako godi se interpelacijam; n. pr. kar je c. kr. namestnik odgovoril na interpelacijo g. Jermana gledé kontrolnih zborovanj ob nedeljah in praznikih, to je ob enem priznati, da se v tem ne godi vse prav, in pa oporeči temu, da se ne godi ob njih vse prav. Kdo zastopi to? — V dež. zboru v Ljubljani vzbudil je nasvet g. kan. Kluna gledé spremena volilnega reda nekaj hrupa pri mizi c. kr. dežel. predsednika. Za Dolenjsko razpisana je volitev državnega poslanca. Klub starodnih poslancev je prepustil volilcem izbrati si kandidata. Dosedaj sta se grof Margheri pa prof. Šuklje oglasila za kandidature. — V Goriskem dež. zboru je imenitna interpelacija dr. Gregorčiča in tov. gledé neopravičenih pristojbin za komisije, ki jih terja c. kr. okr. sodnija v Gorici. Na odgovor c. kr. vlade smo radovedni, kajti prav tako se računi tudi drugod, gospodje, ki so v tacih komisijah, imajo že itak svoje plačilo, vse eno pa si naberó celo leto vsled komisij še enkrat toliko plačilo. — V spodnjeavstrijskem dež. zboru je prosilo demokratiško društvo, naj se za volitve v mestni odbor tudi

petakarjem da pravica voliti. Če je ta pravica tudi le naravna posledica tega, da jo že imajo pri volitvah za državni zbor, bode ta prošnja vse eno brž ko ne brez uspeha. Laži-liberalizem se boji pravega ljudstva. — Zdravilni oddelek nemškega viteškega reda je že prišel v Sredec; v njem so trije ranocelniki devet usmiljenih sester in tri druge strežnice. — Na Ogerskem je liberalna stranka vzprejela načrt postave o podaljšanju mandatske dobe (od 3 na 5 let) v generalni in specialni debati. — C. kr. namestnik v Dalmaciji, baron Jovanović je umrl.

Vnanje države. Vojska med Srbi in Bolgari še noče priti do konca. Črta, kjer naj stojé Srbi pa Bolgari, dokler trpi preminje, se je sicer dognala, a vojščaki se izmenijo malo za-njo, za to še se strelja sem ter tje, v celem pa je že premirje. Srbi sicer rožljajo z orožjem, kakor da bi se na vojsko še le zdaj prav pripravljali, vendar pa pomeni to rožljanje menda le to, naj Bolgari ne stavijo prehudih pogojev za mir. Imeli so te dni vojni svet, ali kaj so v njem sklenili, o tem molčé, pravi se, da so izjemno stanje za celo Srbijo sklenili, t. j. da so po vsej kraljevini še samo vojne postave v veljavi. Vojni minister Petrović je umaknil se dosedanjemu polkovniku Fanasovića, lovorov venec ni, ki ga je vzel seboj. — Turčija je poslala do vevlasti okrožnico, v kateri trdi, da ima le ona pravico sklepati mir s Srbi, ne pa Bolgari, ker so ti njeni podložniki. Nemški cesar hoče podeliti bolgarskemu knezu veliko svetinjo za zasluge v vojski, to pa menda najbolj za to, da more ruski car vzprejeti ga na novo v svojo milost. — Vzhodnja Rumelija, za voljo katere se je vojska vnela, ne mara vzprejeti sultanovega namestnika ter se hoče Bulgarije držati. To bo tudi bržkone obveljalo. — Nemčija še vedno izganja tujce iz svojih pokrajin in knez Bismark se je zato sklical v državnem zboru na osebno voljo cesarja, zoper njo ne smel bi pa nihče kaj reči. — Na Angleškem imajo volitve, vladna stranka ima večino; konservativci pa Parnellova stranka imajo skupaj le za en glas več, kakor vladni liberalci. — Francozom se mili iti iz Tonkinga, najrajši bi ga obdržali v svoji oblasti, krvi in denarja so res za-nj veliko izgubili. — V Algeriji je bil v noči od 3. na 4. dne t. m. potres, najhuje v Mukari, Beidi in Medei, več hiš se je razrušilo. Ves Mesilo je pokopalo, do sedaj so našli 32 mrtvih pa 12 ranjenih ljudi.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadžupnik Ptujski.

(Dalje.)

Iz tiste listnine, pisane do prečastitega knezoškofijstva, dne 19. dec. 1793, najbolje go-

tovo izpoznamo, da je bil naš Gregor pravi mož na svojem mestu, ker nikakor ne kaže misliti, da bi bil on svojemu škofijstvu pisal stvari, ki jih ni storil, ter niso resnične, gotovo ne; iz tega pisma pa je razvidno:

a) G. Plohel je ljubil lepoto hiše božje; cerkev je najimenitnejši kraj za duhovnega pastirja, je središče njegovega vzvišenega delovanja. Župna cerkev sv. Jurja v Ptujju je najlepša, blizu največa in menda najstarša med vsemi cerkvami med Dravo in Muro na Slovenskem. Predolge bi bile naše črtice, ko bi hoteli celo zgodovino tega krasnega hrama božjega pisati; tiste, ki zanimajo cerkvene stavbe in slogi, in so nemškega jezika zmožni, naj vzamejo v roke: „Blätter des christlichen Kunstvereines der Diözese Seckau“ l. 1884, št. 11, tam najdejo od strokovjakega peresa zapisano, kako da je ta krasna hiša božja v teku stoletja dobila sedanjo podobo. Tukaj omenimo le toliko, kolikor bi utegnili večino čitateljev „Slov. Gosp.“ zanimati.

V št. 45. „Slov. Gosp.“ smo rekli, da je rajni Fran Uvetko, Ptujski nadžupnik, jako slovesno l. 1846. obhajal tisočletnico posvečenja cerkve sv. Jurija v Ptujju. Od tiste prvotne cerkve, katero bi bil, kakor trdi Povoden, nadškot Solnogradski Arno, že l. 785 staviti začel, in bi jo bil Luipram l. 846. posvetil, je v zidovju sedajne cerkve menda še le malo ostankov. Podoba ladije, stebrov in še več drugih znakov kaže na novejši romanski slog. Divji Magjari so l. 1052 mesto Ptuj napadli in razdali in tudi hiši božji niso prizanesli, tako pa je prišlo, da so verniki skoraj znovi v prvi polovici 12. stoletja cerkev morali zidati. Pa tudi ta še ni imela obstanka; — v l. 1396. so zverinski Turčini prvokrat pustošili po naši slovenski zemlji, stari Ptuj oropali, ga do cela požgali in 16.000 ljudi seboj v sužnost tirali: tudi cerkev je gotovo pogorela; in tako je še pač trebalo nekoliko let, pred ko so si ostali verniki toliko opomogli, da so se tudi poprave cerkve mogli lotiti. — V prvi polovici 15. stoletja so težavno delo dognali, (1411—1440.) in hram božji je dobil sedanjo podobo v svojih glavnih delih, — trojna ladija, presbiterij in musikalni kor — vse, kakor še dandanašnji vidimo. Štiri kapele — sv. Frančiška, Dizmasa, žalostne Matere božje in sv. križa — so pa vse iz novejše dobe. Zadnjo sv. križa postavil je Plohel l. 1778: kakor trdi v omenjenem pismu: „Sozidal sem eno kapelo in 2 oltarja ter oskrbel različno cerkveno spravo skoraj brez vsega povračila. Zvonik, ki se je že hotel podreti, sem dal lansko leto (1792.) zvečine na svoje stroške v znesku 6000 fl. popraviti in z bakrom pokriti.“ (Dalje prih.)

Smešnica 50. Nočni čuvaj vsede, ne da bi hodil v noči po mestu, na klop ob neki hiši